

**CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATEREA DISCRIMINĂRII
AUTORITATE DE STAT AUTONOMĂ**

București, Piața Valter Mărăcineanu nr. 1-3, et. 2, tel/fax: +40-21-3126578, e-mail: cncd@cncd.org.ro

**HOTĂRÂREA NR. 423
din 18.08.2009**

Dosar nr.: 167/2009

Petiția nr.: 4046 din data 13.04.20089

Petent: Asociația Generală a Crescătorilor de Taurine din România

Reclamat: Ministerul Agriculturii, Pădurilor și Dezvoltării Rurale

Obiect: discriminare instituită prin prevederile Ordinului Ministrului Agriculturii nr. 295/2007

I. Numele, domiciliul sau reședința părților

I.1. Numele, domiciliul sau reședința petentei

I.1.1. Asociația Generală a Crescătorilor de Taurine din România, cu sediul în Calea Călărașilor, nr.165, bl.38, sc.3, et.1, ap.6, sector 3, București

I.2. Numele, domiciliul sau reședința reclamatului

I.2.1. Ministerul Agriculturii, Pădurilor și Dezvoltării Rurale, cu sediul în Bl. Carol I, nr.24, sector 3, București

II. Obiectul sesizării

2.1. Petenta solicită constatarea existenței unei situații discriminatorii instituită prin prevederile Ordinului Ministrului Agriculturii nr. 295/2007 prin care se acordă prima de exploatație prevăzută pentru producătorii agricoli începând cu anul 2007.

III. Descrierea presupusei fapte de discriminare

3.1. Prin plângerea înregistrată cu nr. 4046 din 13.04.2009, petenta arată că prevederile Ordinului ministrului agriculturii nr. 295 din 4 aprilie 2007 nu i-au în considerare exploatațiile mici cu 1-2 vaci și junici la acordarea primei de exploatație prevăzută pentru producătorii agricoli începând cu anul 2007.

IV. Procedura de citare

4.1. În temeiul art. 20, alin.4 din O.G. nr.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată, Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării a îndeplinit procedura de citare.

4.2. Prin adresa cu nr. 4133 din 15.04.2009 a fost citată petenta, prin reprezentant. Prin adresa cu nr. 4132 din 15.04.2009 a fost citat Ministerul Agriculturii, Pădurilor și Dezvoltării Rurale, prin reprezentant. Părțile au fost citate pentru termenul stabilit de Consiliu, la data de 19.05.2009. La termen s-a prezentat petenta, prin reprezentant, și a susținut plângerea astfel cum a fost formulată inițial.

4.3. Ministerul Agriculturii, Pădurilor și Dezvoltării Rurale a comunicat punctul său de vedere prin adresa înregistrată cu nr. 4807 din 07.05.2009 și 3821 din 06.04.2009, iar prin adresa nr. 5519 din 27.05.2009, petenta a transmis note scrise.

4.4. Ministerului Agriculturii, Pădurilor și Dezvoltării Rurale a comunicat note scrise prin adresa cu nr. 7202 din 28.07.2009.

V. Susținerile părților

Susținerile petentei

5.1.1. Petenta susține că prevederile Ordinului ministrului agriculturii nr. 295 din 4 aprilie 2007 nu i-au în considerare exploatațiile mici cu 1-2 vaci și junici la acordarea primei de exploatație prevăzută pentru producătorii agricoli începând cu anul 2007. Această categorie de exploatații, denumită generic de subzistență, deținea la 30 aprilie 2008 (conf. datelor statistice oficiale ale Ministerului Agriculturii) 69,61 din efectivul - matcă de bovine pe țară, faptă care nu este deloc de neglijat știind că circa 40% din populația țării trăiește în mediul rural și vis-a-vis de nivelul scăzut al consumului mediu de lapte pe cap de locuitor.

5.1.2. Petenta consideră că, în speță, condițiile specifice și criteriile pentru aplicarea schemelor de plăți naționale directe complementare în sectorul zootehnic prevăzute în art. 2 alin. 1 lit a) și b) din anexa la OM nr. 295/2007 nu se justifică și le contestă ca fiind nerelevante și convenite de specialiștii din minister sub presiunea unor reprezentanți direct ai Federației Crescătorilor de Bovine.

5.1.3. Petenta susține că a sesizat și ministrul al agriculturii cu privire la irelevanța condițiilor stabilite și a solicitat modificarea ordinului în cauză în sensul ca prima de exploatație să se acorde fără discriminări crescătorilor de bovine indiferent de mărimea exploatației și nu numai pentru efectivul-mată respectiv de vaci și junici existent la finele anului anterior și înscris în Registrul agricol al consiliilor comunale.

5.1.4. De asemenea, petenta susține că nu comentează primordialitatea normelor comunitare în această problemă, ci solicită precizări clare în O.M. nr. 295/2007 cu privire la modul în care se acordă această primă pe anul 2009 și ce

se întâmplă cu plata acesteia în cazul exploatațiilor care și-au redus efectivele sau chiar le-au lichidat pe parcurs.

5.1.5. Petenta arată că o bună parte din exploatațiile cu 1-2 capete matcă sunt cuprinse în Programul național de ameliorare genetică și fac obiectul strategiei naționale privind încrucișarea industrială a vacilor din fermele locale prin însămânțări cu material seminal congelat de la tauri din rasele specializate pentru producția de carne, acțiune care din lipsă de bani a crescătorilor este pe cale să fie compromisă.

5.1.6. Petenta solicită înlăturarea discriminării prin modificarea OM nr. 295/2007 în sensul de a se prevedea drept singura condiție pentru acordarea primei pentru exploatarea de bovine, indiferent de mărimea acesteia: efectivul matcă (vacii și juninci) existent la 31 decembrie, înscris în Registrul agricol al Consiliilor comunale.

Susținerile Ministerului Agriculturii, Pădurilor și Dezvoltării Rurale

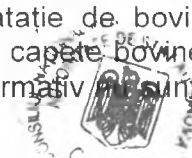
5.2.1. Ministerul Agriculturii, Pădurilor și Dezvoltării Rurale susține că petiția în cauză este nefondată, argumentele invocate de petentă fiind în contradicție cu normele Comunității Europene care, potrivit art. 148 alin. 2 din Constituția României, își găsesc aplicabilitate cu prioritate. Astfel, se arată că în ceea ce privește primordialitatea dreptului comunitar orice normă juridică cu caracter constrângător adoptată de o instituție a Uniunii Europene se impune față de orice normă națională. Ca atare, nu numai regulamentul care are efect direct beneficiază de primordialitate în raport cu dreptul național al statelor membre, ci toate normele comunitare (tratatele constitutive și cele modificatoare, directivele, deciziile), adică ansamblul normelor adoptate pe baza Tratatului.

5.2.2. În fapt, Ministerul arată că, potrivit Direcției Politici de piață în Zootehnie din cadrul MAPDR, schemele de plăți naționale directe complementare în sectorul zootehnic, modul de implementare, condițiile specifice și criteriile de eligibilitate au fost negociate și notificate de Comisia Europeană.

5.2.3. Deoarece această formă de sprijin este decuplată de producție, prima se acordă pe exploatarea de bovine la o dată de referință. Regula Comisiei Europene este ca pentru asemenea plăți să fie o dată istorică, adică anterioară datei de apariție a actului normativ. Întrucât primul an în care plățile naționale directe complementare s-au introdus în România a fost anul 2007, s-a stabilit ca dată de referință 31 ianuarie 2007.

5.2.4. Ministerul susține că prin strategiile elaborate în domeniul zootehnic, are în vedere dezvoltarea exploatațiilor viabile pentru asigurarea cu produse competitive a pieței interne și externe în condiții de calitate controlată, exploatațiile cu 1-2 capete de bovine fiind produse de regulă pentru autoconsum. Pentru a beneficia de primă, producătorii agricoli trebuie să dețină un efectiv de animale pentru care s-a solicitat primă în anul 2008.

5.2.5. Conform Ordinului nr. 295/2007, cu modificările și completările ulterioare, se califică pentru prima pe exploatare de bovine toți deținătorii de bovine care, la data de referință, dețin minim 3 capete bovine și vârsta animalelor să fie de minim 6 luni. Ca urmare, prin actul normativ nu sunt excluse exploatațiile

care au 1-2 capete bivariate matcă, fiind acceptate ca eligibile și exploatațiile care au o vacă și două capete tineret peste 6 luni, sau chiar numai 3 capete tineret cu vârsta de peste 6 luni.

5.2.7. Ministerul Agriculturii, Pădurilor și Dezvoltării Rurale susține că atât timp cât nu există dispoziții comunitare specifice în cauză acestea își găsesc aplicabilitatea, ministerului neputându-i fi reținută în sarcină vreo culpă, și cu atât mai puțin vreo încălcare a normelor care vizează discriminarea.

VI. Motivele de fapt și de drept

6.1. Colegiul Director se raportează la Curtea Europeană a Drepturilor Omului, care, legat de articolul 14 privind interzicerea discriminării, a apreciat că diferența de tratament devine discriminare, în sensul articolului 14 din Convenție, atunci **când se induc distincții între situații analoage și comparabile fără ca acestea să se bazeze pe o justificare rezonabilă și obiectivă**. Instanța europeană a decis în mod constant că pentru ca o asemenea încălcare să se producă **„trebuie stabilit că persoane plasate în situații analoage sau comparabile, în materie, beneficiază de un tratament preferențial și că această distincție nu-și găsește nici o justificare obiectivă sau rezonabilă** (vezi CEDH, 18 februarie 1991, Fredin c/Sueda, parag.60, 23 iunie 1993, Hoffman c/Austria, parag.31, 28 septembrie 1995, Spadea et Scalabrino c/Italia, 22 octombrie 1996 Stubbings et autres c/Royaume-Uni, parag.75)

6.2. În același sens, Curtea Europeană de Justiție a statuat principiul egalității ca unul din principiile generale ale dreptului comunitar. În sfera dreptului comunitar, **principiul egalității exclude ca situațiile comparabile să fie tratate diferit și situațiile diferite să fie tratate similar, cu excepția cazului în care tratamentul este justificat obiectiv**. (vezi Sermide SpA v. Cassa Conguaglio Zuccheri and others, Cauza 106/83. 1984 ECR 4209, para 28; Koinopraxia Enoseon Georgikon Synetairismon Diacheir iseos Enchorion Proionton Syn PE (KYDEP) v. Council of the European Union and Commission of the European Communities, Cauza C-146/91, 1994 ECR I-4199; Cauza C-189/01 Jippes and others 2001 ECR I-5689, para 129; Cauza C-149/96 Portugal vs. Council 1999 ECR I-8395 para.91)

6.3. De asemenea, Colegiul Director reține deciziile Curții Constituționale prin care s-a statuat că **principiul egalității nu se opune ca o lege să stabilească reguli diferite în raport cu persoane care se află în situații diferite**. (Decizia nr.256 din 17 iunie 1997, Decizia nr.154/2001, M.Of. nr.387/2001, CDH 2001, p.914–915) De asemenea, atât în doctrina, cât și în jurisprudența constituțională s-a statuat în mod constant că **principiul egalității în fața legii nu înseamnă uniformitate, ci presupune instituirea unui tratament egal în situații care nu sunt diferite**. De aceea, nu sunt excluse, ci, dimpotrivă, sunt admise soluții legislative diferite pentru situații diferite. (Decizia nr.113/2001, M.Of. nr.317/2001, CDH 2001, p.757; Decizia nr.139/2001, M.Of. nr.330/2001, CDH 2001, p.851). **Curtea Constituțională a reținut că instituirea unor reglementări juridice diferențiate în privința drepturilor și obligațiilor unor**

categorii de cetățeni care se află în situații diferite nu este contrară art.16 alin (1) din Constituție. (Decizia nr.294/2001, M.Of.nr.21/2002).

6.4. Coroborat actului normativ care reglementează prevenirea și combaterea tuturor formelor de discriminare precum și atribuțiile și domeniul de activitate al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării, Colegiul trebuie să analizeze în ce măsură obiectul petiției este de natură să cadă sub incidența prevederilor O.G. nr.137/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare. Astfel, Colegiul, analizează în strânsă legătură în ce măsură obiectul unei petiții întrunește, în prima instanță, elementele art.2 al O.G. nr.137/2000, republicată, cuprins în Capitolul I Principii și definiții al Ordonanței și subsecvent, elementele faptelor prevăzute și sancționate contravențional în Capitolul II Dispoziții Speciale, Secțiunea I-VI din Ordonanță.

6.5. Colegiul Director, analizează dacă obiectul unei petiții întrunește elementele cuprinse în art. 1 și art.2 al O.G. nr.137/2000, republicată, sub aspectul scopului sau efectului creat, ce a dat naștere ori nu, unei circumstanțe concretizate generic în restricție, excludere, deosebire sau preferință, și care circumstanțiat la situația petentului/petentei (petenților/petentelor), ipso facto, poate să îmbrace forma unui tratament diferit, indus între persoane care se află în situații analoage sau comparabile, datorită unor criterii determinate și care are ca scop sau ca efect restrângerea ori înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale ori a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice.

6.6. În măsura în care se reține întrunirea elementelor constitutive ale art. 2, comportamentul în speță atrage răspunderea contravențională, după caz, în condițiile în care sunt întrunite elementele constitutive ale faptelor contravenționale prevăzute și sancționate de O.G. nr. 137/2000, republicată.

6.7. Din acest punct de vedere, sub aspectul incidenței art. 2 al O.G. nr. 137/2000, republicată, Colegiul Director ia act de faptul că petenta, în plângerea dedusă soluționării, sesizează Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării solicitând constatarea unei fapte de discriminare produsă de dispozițiile Ordinului de ministru nr. 295 din 4 aprilie 2007 privind stabilirea modului de implementare, a condițiilor specifice și a criteriilor de eligibilitate pentru aplicarea schemelor de plăți naționale directe complementare în sectorul zootehnic, în acord cu reglementările comunitare în domeniu.

6.8. Raportat la obiectul petiției, astfel cum este formulat, Colegiul Director reține că fapta de discriminare invocată este, ipso facto, concretizată prin reglementarea criteriilor de acordare a primei de exploatație în sectorul zootehnic, în opinia petentei, pe baza mărimii exploatației, respectiv a efectivului de vaci și junici.

6.9. În considerarea obiectului petiției, astfel cum este formulat de petenta, în exercitarea competențelor sale, Colegiul este chemat să se pronunțe cu privire la o circumstanță ce decurge din procesul de reglementare a acordării unor prime în domeniul zootehnic. Or, pretinsa discriminare nu își are izvorul într-un fapt volitiv determinat de o acțiune a unei persoane reclamate prin care se face ceea ce este interzis de lege ori o omisiune prin care nu se face ceea ce pretinde legea cât în

caracterul prezumtiv discriminatoriu al prevederilor normative care reglementează criteriile de acordare a primelor în domeniul zootehnic.

6.10. Curtea Constituțională a reținut în Decizia nr. 1.011 din 8 noiembrie 2007 publicată în Monitorul Oficial nr. 809 din 27 noiembrie 2007 și a reiterat în Deciziile sale cu nr. 818, 819, 820 și 821 din 3 iulie 2008, publicate în Monitorul Oficial nr. 537 din 16.07.2008, că „Ordonanța Guvernului nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare *este o reglementare specială care stabilește comportamentele considerate discriminatorii* în viziunea legiuitorului și creează mecanismele prin care orice tip de discriminare poate fi sancționat și eliminat”.

6.11. Astfel, Curtea în mod expres desprinde scopul legiuitorului în reglementarea acelor „comportamente”, i.e. împrejurări de fapt aplicate la situația unor persoane, grupuri de persoane sau comunități comparativ cu alte persoane, grupuri de persoane ori comunități, ce pot fi reținute ca discriminatorii în ipotezele prevăzute de Ordonanța nr. 137/2000 republicată. Dealtfel, în deciziile sus menționate, Curtea Constituțională arată în mod explicit că „*actul normativ criticat sancționează contravențional* orice deosebire, excludere, restricție sau preferință care are ca scop ori efect restrângerea sau înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale, în domeniul politic, economic, social și cultural ori în orice alte domenii ale vieții publice, dacă deosebirea, excluderea, restricția sau preferința se datorează apartenenței la o rasă, naționalitate, etnie, religie, categorie socială, respectiv convingerilor, sexului sau orientării sexuale ori apartenenței la o categorie defavorizată”.

6.12. Este evident în acest sens, că acele comportamente care intră sub incidența O.G. nr. 137/2000 vizează faptele săvârșite cu vinovăție, sancționabile contravențional potrivit Ordonanței în speță. Pe de altă parte, în esența sa, Ordonanța nr. 137/2000 transpune prevederile Directivei Consiliului 2000/43/CE privind aplicarea principiului egalității de tratament între persoane, fără deosebire de origine rasială sau etnică, publicată în Jurnalul Oficial al Comunităților Europene (JOCE) nr. L180 din 19 iulie 2000, și prevederile Directivei Consiliului 2000/78/CE de creare a unui cadru general în favoarea egalității de tratament, în ceea ce privește încadrarea în muncă și ocuparea forței de muncă, publicată în Jurnalul Oficial al Comunităților Europene (JOCE) nr. L303 din 2 decembrie 2000.

6.13. Din acest punct de vedere, domeniul de reglementare al Ordonanței nr. 137, corelativ art. 3, vizează condițiile de încadrare în muncă, criteriile și condițiile de recrutare, selectare și promovare, accesul la toate formele și nivelurile de orientare, formare și perfecționare profesională, protecția și securitatea socială, serviciile publice sau alte servicii, accesul la bunuri și facilități, sistemul educațional, asigurarea libertății de circulație, asigurarea liniștii și ordinii publice, alte domenii ale vieții sociale.

6.14. În raport cu obiectul plângerii, Colegiul reține că fondul acesteia este indisolubil legată de un aspect de legalitate al unui act administrativ aflat în raport de cauzalitate directă cu modalitatea de stabilire a criteriilor de acordare a unor prime, în sectorul zootehnic. Acest aspect devine cu atât mai mult evident, devreme ce actul administrativ ce face obiectul analizei, este raportat, ca

fundament, la normele comunitare incidente acordării primelor, ca sprijin de stat, în domeniul zootehnic.

6.15. Or, din acest punct de vedere, Colegiul este de opinie că aspectele sesizate exced domeniului reglementat de O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare. Desigur, situația de fapt sub aspectul justificării drepturilor subiective invocate de petentă, respectiv legalitatea criteriilor de acordare a primelor în domeniul zootehnic ce decurg din Ordinul Ministrului agriculturii nr. 295/2007, precum și modul de interpretare și de aplicare a acestuia, sunt de competența instanțelor de judecată.

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20 alin. (2) din O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, **cu unanimitate de voturi** ale membrilor prezenți la ședință ,

COLEGIUL DIRECTOR HOTĂRĂȘTE:

1. Aspectele sesizate nu intră sub incidența prevederilor Ordonanței de Guvern nr.137/2000, privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și aprobările ulterioare, republicată;
2. Clasarea dosarului;
3. Se va răspunde petentei în sensul celor hotărâte;
4. o copie a hotărârii se va transmite părților: Asociația Generală a Crescătorilor de Taurine din România, cu sediul în Calea Călărașilor, nr.165, bl.38, sc.3, et.1, ap.6, sector 3, București; Ministerul Agriculturii, Pădurilor și Dezvoltării Rurale, cu sediul în Bl. Carol I, nr.24, sector 3, București

VII. Modalitatea de plată a amenzii

Nu este cazul

VIII. Calea de atac și termenul în care se poate exercita

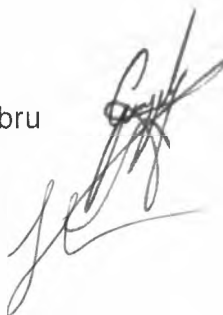
Prezenta hotărâre poate fi atacată la instanța de contencios administrativ, potrivit **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare, republicată și Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ.**

Membrii Colegiului Director prezenți la ședință

ASZTALOS CSABA FERENC – Președinte

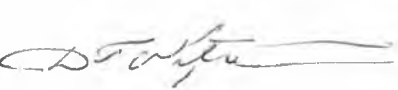

GERGELY Dezideriu – Membru

HALLER Istvan – Membru

NIȚĂ Dragoș Tiberiu - Membru

TRUINEA Roxana Paula – Membru

Data redactării 04.09.2009

Red. G.D., Tehnored. A.P., 3 exemp.

Notă: prezenta Hotărâre emisă potrivit prevederilor legii și care nu este atacată în termenul legal, potrivit **OG 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare și Legii 554/2004 a contenciosului administrativ**, constituie de drept titlu executoriu.

